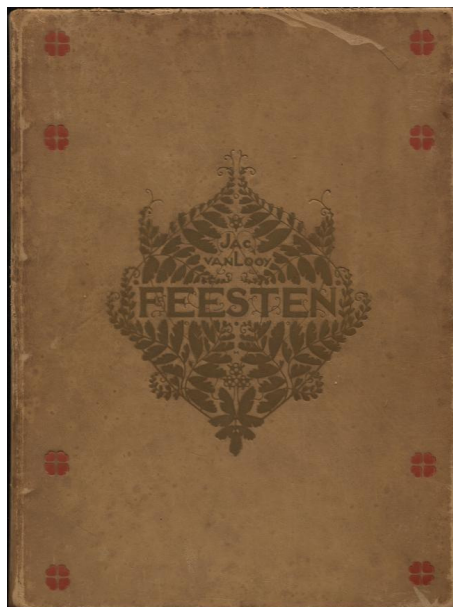

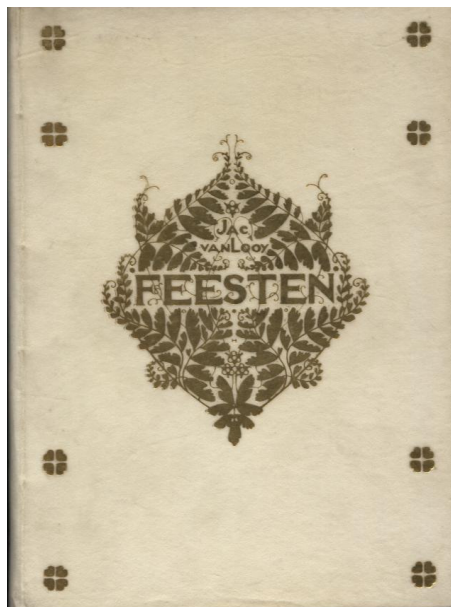
Jac. van Looy - Feesten

Ik had de luxe **Feesten** 1903 [1902] van **Van Looy** nog nooit in leer gezien, wel in perkament natuurlijk, zoals alle andere Van Looy-en, vanaf dat jaar in een band ontworpen door **J.B. Heukelom**. Heukelom op zijn best – normaliter voor de exemplaren op gewoon papier in geeloker-kleurig bruin (of lichtbruin als U wilt) met een donkerbruine decoratie en belettering – in perkament zijn deze laatste goud. **Feesten** is de eerste band die Heukelom voor boeken van Jac. van Looy - het dubbeltalent, want hij was ook een verdienstelijk schilder - ontwierp; **Nieuw Proza** 1929 was de laatste: Van Looy stierf in 1930.

Er tussenin 9 andere, waarvan 3 : **Zebedeus** 1925 met **Nieuwe en Nieuwste Bijlagen** hetzelfde bandontwerp hebben. Niet alle zijn eerste drukken: **Proza** 1889 was al twee keer eerder verschenen, de tweede druk in de prachtige band in groen buckram door T. Nieuwenhuis. Ook **Gekken** was eerder in 1892 verschenen in een nogal saai bandje in fijn rood linnen met fileten (=lijnen) en belettering in goud. En **Zebedeus** zat er twee maal – verschillend – in: die uit 1910 en de herdruk, die gelijk met zijn twee **Bijlagen** in 1925 verscheen.

leer

perkament

De luxe – dat zijn dus de exemplaren op beter – meestal Hollandsch – papier bestaan ook ingenaaid, d.w.z. met papieren omslag. De oplagen van deze luxe-uitgaven variëren tussen de 10 (5 titels) en de 50, waarvan er bij twee titels 25 exx. op dat Hollandsche papier zijn gedrukt. Het zetsel – de druk dus – is hetzelfde als de exx. op gewoon papier; in principe horen de luxe als eerste gedrukt te worden. Over het algemeen kreeg Van Looy slechts één exemplaar in perkament gebonden, voor hemzelf, de paar overige luxe exemplaren die hij ontving – de rest van de luxe exemplaren was gewoon te koop - waren ingenaaid, die met papieren omslagen (meestal gebroken wit met decoratie en belettering in blauw, want een van zijn beste vrienden, Frans Mijnsen – wiens kinderen hem ‘Oom Kobus’ noemden – kreeg alle boeken van Van Looy met een opdracht zo, in dat papieren omslag, en liet deze exemplaren op Hollandsch papier zelf meestal in perkament binden – maar dan

natuurlijk zonder Heukelom's ontwerp. Mijnsen was rijk, een goede vriend en een maecenas.

Wat de lederen Feesten betreft – het lijkt me niet onwaarschijnlijk dat dit een probeersel van de uitgever was om meer in de tint van de exemplaren van de uitgave op gewoon papier te blijven. Het is duidelijk niet zo geslaagd en de uitgever – ook een Van Looy, met S.L. ervoor, een familielid (alleen Nieuw Proza is verschenen bij Sijthoff, die Van Looy had overgenomen) - besloot perkament te gebruiken. Dat was terecht.

De lederen heeft meer curiositeitswaarde, maar – om een woord te gebruiken dat ik zelden, en zelfs dat liever niet, in de mond neem – is wel heel zeldzaam en daardoor natuurlijk erg leuk, want we weten weer iets meer over de boeken van vroeger. Het was niet opgenomen in de dikke Braches (Nieuwe Kunst Documentatie), maar nu komt het natuurlijk in de digitale versie, die immers steeds bijgewerkt kan worden. Uiteraard zond ik meteen een scan daarvan naar deze oude vriend en boekbondgenoot – het idee ‘probeersel’ lijkt hem ook niet onwaarschijnlijk. Hoewel het hem ook mogelijk leek dat dit exemplaar voor een speciale gelegenheid of persoon zo gebonden is. Het feestelijke van deze feestelijke band van Feesten komt duidelijk het beste tot uiting in de versie in perkament – daar is het een prachtig boek!

Uiteraard hebben we ook een complete collectie (op één na dan) van de titels op Hollandsch papier, gebonden in perkament en probeer ik nu Van Looy in zijn gewone kloffie bij te kopen om er –op zijn Elsschot's (zie mijn Willem Elsschot in Boek en Band) eens beter naar te kijken.

Als we dat doen met meer titels van alle belangrijke uitgevers, zo vanaf de Tachtigers (bijv. de uitgever Versluys) tot en met die uit de jaren '30 (zeg Meulenhoff, Nijgh & Van Ditmar) krijgen we een heel wat scherper beeld van de uitgeverspraktijken van toen, gedwongen als men toen vaak was (om financiële redenen) om niet alle exemplaren van een oplage meteen te laten binden - binden was immers duur en bleef dat, want het ging per stuk – maar in kleine of grotere partijtjes. Dat is soms/vaak zichtbaar door de kleine en grotere tot grote verschillen – een gedreven ‘hobby’ tot meer weten van mij:

Wilma Schuhmacher